

DRUZINSKI PRIJATELJ

poučno - zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijatelj“ v Rojanu pri Trstu, številka 3.

Poštno-hranilnišnega računa številka 861.139.

One p. n. g. naročnike, ki nam še niso poslali naročnine, prosimo, da to storijo čim prej, ker bi radi določili število naročnikov in ure ili odposiljanje lista.

Komur bi pa ne bilo mogoče še plačati naj nam to javi na dopisnici in pristavi da želi biti naročnik; počakamo radi.

Upravništvo „Druž. Prijatelja.“

Zlati Nadir Khulie ali petdeset slepcev.

(Arabska povest, spisal G. Milevski — prevel I. Vuk).

Nadir Khulija je preganjala nesreča kakor malo koga. Njegovega očeta Nadir Essema je vjel mogočni sultan. A revež ni imel nobenega, ki bi ga rešil in to je še bolj pospešilo njegov propad.

Nadir Khulie je moral pobegniti iz gradu, v katerem je prebil mnogo srečnih dni. Siva mezga in bornih sto zlatov je bilo vse, kar je mogel ohraniti iz zlate prošlosti. Njegova prihodnjost pa je bila zavita v meglo in temo, a vendar njegova pobožna duša ni izgubila nade do srečnejše, milejše bodočnosti. Zato je molil k Allahu — svojemu bogu — da jo dovede v ono boljšo, lepšo bodočnost.

Molil je in obiskal sveta mesta Meko in Medino, a slednjič je romal še tja v Ispahem in upal, da ga bog tam usliši. Vsako mohamedanom sveto mesto ga je osrečilo. Okrepljen z zadovoljstvom in nekakim notranjim mirom je prišel v predmestje Džulfa.

Žarko solnce je plavalo po modrem nebu. Nadir se poda na bližnji grič, da se navžije krasnega pogleda. Z jedne strani je videl nizino z več sto vasmí, potoki in mostovi. A vse to je bilo okrašeno z divnimi južnimi rastlinami. Z druge strani je pa zrl pred seboj Ispahem v vsej njegovej moči. Sredi mesta se je dvigal mogočen grad, a okoli njega so se dvigale v zrak velikan

ske palače izmed katerih so se dobro poznale džamije (turške crkve) s svojimi stolpi. Bilo jih je čez dve sto. Nadir Khulie pade na obraz in se pomoli svojemu Allahu, potem pa se po la v predmestje, kjer stopi na galerijo Alaverdi — Khanovega mesta.

Sredi galerije je bil steber, na katerega se je naslanjal starec z dolgo snežnobelo brado. Starec je bil slep. Nadir Khulie zapazi, da starec nekaj poje, zato stopi tiho k njemu in sliši sledeče perzijske verze:

„Svet je pravi most, požuri se, da prideš preko njega.“

„Glej! uvažuj vse, kar najdeš na svojem potu slabo obkrožuje in nadkrituje vse dobro“. Ti modri izreki razvesele Nadir Khulija. Odpre denarnico in podari staru zlat.

„Hvala lepa, dobri gospod, pravi slepec, stiskajoč zlat in ko spozna da je zlat vsklikne: „Ah to je zlat.“

Dobri gospod, ali imate toliko bogastvo, da mi poklanjate zlat?“

„Imam še devedindevdeset“ takih, odgovori Nadir Khulie.

„Ah, dobri gospod, dajte, dovolite, da se dotaknem vaših zlatov. Oh, káková sreča, — prva v mojem življenju. Sto zlatov! Ali govorite resnico? Dovolite, prosim, da se jih dotaknem. Kaka radost! Nič drugo, nego samo, da se dotaknem samo za trenutek zlatá, samo za trenutek en sam edini trenutek!“

Dobri Nadir Khulie vzame denarnico in jo da v brazdaste starčeve roke.

„To je moje premoženje; moje vse“, mu reče. „Žal mi je, da ga ne morem deliti s teboj.“

Komaj je imel starec denarnico v roki, že je izginila v njegovem širokem kaftanu.

„Oho, prijatelj“, se začudi Nadir Khulie.

(Dalje prih)

Prihodnja številka izide 6. maja.

Nepokorščina se kaznuje.

(Slika v 2 dejanjih).

(Iz poljskega).

E. M.

DRUGO DEJANJE.

Spalnica. V tej je postelja, miza, stol, na stenah sv. razpelo in podobe.

I. PRIZOR.

Osebe:

G. Domagalska in Tekla.

Domagalska: Veš Tekla, sodnikova gospa je bila res dobra in usmiljena. Precej mi je dovolila, da smem popraviti krilo. A sram me je pa le bilo,

da taki njihovi otroci ne morejo pričakovati blagoslova, katerega je obljubil Bog tistim, ki spolnujejo četrto božjo zapoved. Oh, kolika odgovornost za otroke! Pa tudi za stariše kaka težava je, otroke dobro vzgojiti! Dokler je otrok majhen, ukrade morebiti samo kakšno hruško, jabolko, ali sladkorja. To se mu spregleda kot malenkost. Pozneje pa tak otrok lahko postane pravi tat in ropar. Kot otrok izuži samo kako nespodobno besedo, katere se prav za prav niti ne zaveda, pozneje pa zraste v morilca nedolžnosti, da kažejo s prstom za njim. Moj Bog, pomagaj vbogi materi,

Pij X.

da sem zardela do ušes in teško mi je bilo pri srcu. No, sedaj je pa tudi to minulo, hvala Bogu. — Kje pa sta otroka?

Tekla: Učita se. (odide).

II. PRIZOR.

G. Domagalska, pozneje Tekla, Stašek in Žefka: Domagalska: Oh! gorje materi: koliko mora reva pretrpeti. Kako bridko je za njo, če jej lastni otroci povzročajo toliko žalosti in težav. In ta moj Stašek, ta, ta mi dela preglavice. — Toda dovolj! temu je treba opomoči. Še je čas, da se lahko poboljša. Če ne bom jaz njega sedaj strahovala, bo pa on mene kmalu začel strahovati. Groza me pretresa, kadar, slišim, ali berem, da se kak otrok tako spozabi, da svoje stariše zmerja, preklinja, da še celo tepe. To boli materino in očetovo srce. Še hujše pa je roditeljema, ker vesta,

pomagaj ji vzgajati otroke. In Staška, oh Staška pomagaj mi ukrotiti. — (Zasliši se krik in jok.) Za božjo voljo, kaj je že zopet? Kdo vpije in joče?

Tekla (priteče vsa prestrašena): Oh, gospa, Stašek se je vzpenjal na polico, zdrsnil se je iz stolice, padel in se pobil na glavi. Sedaj se pa boji priti k Vam.

Domagalska: Že zopet je segal torej tjakaj, kamor bi ne bil smel. Ti nesrečen otrok, zakaj ni poslušal? Reci mu, da ga je kaznoval Bog za nepokorščino. To bo zanj dobra šola. Pametoval jo bode. Tekla, pojdi mu izprat glavo in obvezi mu jo.

(Tekla gre iz sobe, nato se zopet vrne, otroka gresta za njo. Domagalska vzdihuje in joče,

skriva je obraz v robec. Stašek z obvezano glavo in pa Žefka oba jočeta.

Domagalska: Kaj si padel? Kaj ti je?

(Stашek se skriva za Teklo in Žefko).

Domagalska: Kaj pa je to, kaj nimata ust, govorita!

Žefka (Stашku): Povej, povej rajši sam vse po pravici, Mati ti bo gotovo odpustila vse. Le povej, kakor je bilo.

Stашek (jokaje): S stola sem padel, ko sem se vzpenjal na polico.

Domagalska: Kaj si pa iskal na polici?

Žefka (Stашku): Povej, povej!

Stашek (pretrgano): Sem... sem nekaj videl na krožniku... hotel sem pogledati bliže... hotel sem vzeti samo malo... ne vse, ne vse... samo malo... in sem padel... ojoj, glava moja! se prime za glavo... glavo sem si razil. (vzdihuje).

Domagalska: Vidiš kam vede nepokorščina. Ne veš li, da „Bog vse vidi, in vse ve, in greha delati se ne sme? Prej ali slej zadené neposlušne otroke kazen božja. Sedaj imaš razbito glavo. Rana se zaceli, ker si še mlad a vеди, da se s slabim dejanjem omadežuje tudi vest. Dušne rane po grehu se je treba še bolj bati, ker se težje celijo, in večkrat se je treba pokoriti za nje še na drugem svetu.

Stашek (jokaje): Mati, mati, ne bom več tak, se bom popboljšal.

Žefka (proseče): Res, mati, tudi meni je rekel, da bo priden.

Domagalska: Saj je čas. Toliko bridkih ur sem imela že radi tebe, Stашek.

Stашek (jokaje): Odpustite mi, ljuba mati, saj hočem biti priden in dober.

Domagalska: In krilo, kdo je je prestrigel?

Stашek (se še bolj joče): Mati, mati, odpustite, nikdar več Vas ne bom žalil.

Žefka: Mati, odpustite mu.

Tekla: Gospa, jaz upam, da so Stашkove solze res znamenje popboljšanja.

Žefka: Ne joči Stашek, saj te ima mati zopet rada.

Stашek: Ko bi bilo res —

Domagalska: Da, Stашek, le umiri se sedaj, pa obljubi pred Žefko in Teklo, da boš vedno ubogal, in da ne boš počenjal nič zlega, tudi ko bi bil sam.

Stашek: Obljubim, obljubim, — in to obljubo hočem izpolnjevati vedno.

Domagalska: Sedaj je vse v redu. Če bodeta pridna, vaju bo Bog blagoslovil, in srečna bodeta.

Tekla: Vesela bodeta vidva — in vajina mati, ki za vaju tako skrbi.

Domagalska: Pa tudi Teklo morata vbogati.

Stашek in Žefka: Vedno bova poslušna.

Domagalska: No, sedaj pa pojdimo k večerji: gotovo sta že lačna. Pridita sem (prime vsakega za roko), ti Tekla pa pojdi naprej.

Žefka (gleda na mater): „Hvala lepa, mati mila, — Vedno bodem Vas ljubila — Ker ste Stашku odpustila.“

Stашek (spokorno): „Tudi jaz Vam bom hvala ležen, — Nikdar več, ne bom nadležen.“

Domagalska: Kar sta meni obljubila, — Da ne bosta prelomila, — Bosta večkrat ponovila.

Stашek in Žefka: Resno in slovesno.

(Konec. Zastor pade).

Preosnova.

I. M.

Stopila pomlad je v deželo,
trosila je radost in cvet;
srce mi je željno drhtelo
v presrečni pomlajeni svet.

Motril sem presrečno naravo,
motril sem premnoge oci...
vse bode zaspalo sanjavo,
spomladi pa spet se vzbudi.

Le mnogo srce ne prekine
ledene narave nikdar,
v nasprotstvu do bližnjega gine;
njegove narave vihar
obcutno zadeva - trpine,
pogosten je smrtni udar!

Zmagoslavje priprostega delavca.

Ko bodo cenjeni čitatelji dobili v roke ta list, bo obhajala sv. cerkev značilni praznik „Varstvo sv. Jožefa“.

Kdo izmed prebivalcev Nazareta si je mogel misliti, da bo Jožef — tesar, ki se je nastanil pred kratkim tam s svojo nevesto, kedaj povzdignjen do najvišje časti in slave?

In vendar, to se je zgodilo! V njegovi borni hišici se je izvršil najvažnejši dogodek svetovne zgodovine: „včlovečenje Sina Božjega!“ Oni tesar je prvi za Marijo zrl nebeški obrazek novorojenega Zveličarja. Dasi je bil le njegov rednik, vendar je slišal vsaki dan iz njegovih ust sladko besedo: „Oče“ — — —

On si je bil gotov te ne reconljive sreče, —

da je nebi zamenjal z bogastvom in sijajem vsega sveta.

Ta njegova sreča ni jenjala z umrljivim življenjem, ampak se je spremenila v nebesih v neminljivo, v večno zmagoslavje. To zmagoslavje odmeva iz nebes na zemljo. Sveta cerkev se je častno odzvala temu veličastnemu zovu; povzdignila je češčenje sv. Jožefa do izvanredne višine, postavila njemu v čast praznik prve vrste, ustanovila razne redove in bratovščine in ga postavila kot blesteči vzgled mladeničem, možem, očetom, delavcem in drugim. V zadnjem času si ga je sveta cerkev izbrala za pomočnika in varuha ker on je bil na zemlji varuh in glavar svete Družine. Zato je Pij IX, slovesno proglasil svetega Jožefa za „Varuha sv. Cerkve“ in leta 1870. vzkazal za III. nedeljo po veliki noči lepi praznik „Varstvo sv. Jožefa“.

Tako je tudi tu na nehvaležni zemlji ta priprosti delavec — ta zaničevani tesar dosegel največje odlikovanje.

Socijalna demokracija je postavila „prvi majnik“ kot delavski praznik. Krščanskomisleči delavci ne potrebujejo tega praznika! Sv. cerkev je mnogo let poprej ustanovila pomenljivejši delavski praznik in to z omenjenim praznikom. S tem praznikom je povzdignila sv. Cerkev v osebi tesarja Jožefa delavstvo do večje časti in slave, kakor socijalna demokracija s svojim neodkritosrčnim oboževanjem delavskih mas.

— Lepa in hvalevredna je zato misel krščanskomislečih delavcev v Gorici, da so sklenili enkrat za vedno obhajati ta pravi delavski praznik z romanjem na sv. Goro. Letos greste sami — bratje, a prihodnjič, če Bog da, se zberemo tudi iz Trsta in od drugod ter bomo s krščanskim ponosom skupaj praznovali naš pravi delavski praznik.

Delavec.

Gospodarske drobtine.

Kako globoko je treba kopati v vinogradu?

Splošna misel je, čim globlje, tem bolje. To pa ni vselej resnica. Z globokim kopanjem zrahljamo mnogo zemlje, kar trti koristi, toda s takim kopanjem poškodujemo mnogo trtnih korenin. Trta, katera zgubi preveč korenin, naslednje leto navadno oprhne in malo rodi. Ona oslabi, kakor člo ek, ki bi dobival kar na enkrat le polovico navadnega živeža. Posekane korenine bi bile dovodnice trti za hrano. Torej dobiva trta toliko manj hrane, kolikor ima posekanih korenin-dovodnic. Posebno je škodljivo globoko kopanje tam, kjer smo več let zaporedoma kopali preplitvo. Če kopljemo preplitvo, se nam razrastejo kore-

nine preblizu vrha in tipijo radi suše, mraza in tudi radi plevela. Pri kopanju v vinogradu držimo se vedno jedne mere, katera naj bo 18—20 cm.

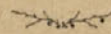
Poletno plevel ni treba izvrševati tako globoko, ampak zadostuje 10—14 cm.

Zatirajte polža. Teh slinčev je toliko, da je prav težko pred njimi ubraniti mlado zelenjavo. Že dvakrat sem nasejal solato in vso mi je snedel ta po asneš. Pa tudi na drugi vrtnini dela ta malopridnež veliko škode. Celo mlade trte kviri v prvi spomladi. Poskusil sem več sredstev, a vse zaman. Konečno sem potrosil prah živega apna po steziči okoli gredice. In to je pomagalo. Rastline so že precej velike, in škode se ne pozna. Če se namreč prime prah živega apna polževe slinice, se polž še bolj slini in zaradi tega pogine. Isti uspeh se doseže, če se potrosi po gredicah ali okoli njih železna galica (vitrijol). Tudi pepel ni slabo sredstvo proti škodljivim polžem.

Koliko je vredno eno ptičje gnezdo? Gotovo malokdo naših čitateljev ve, koliko je vredno le eno ptičje gnezdo. Zato pa Vam hočem povedati to. Poglejmo v gnezdo v katerem je 5 mladičev. Vsak mladič potrebuje na dan 50 gosenic. Pet mladičev $5 \times 50 = 250$ gosenic. Predno so ptički godni, preteče okolo 30 dni. Za ta čas rabijo $30 \times 250 = 7500$ gosenic.

Vsaka gosenica rabi na dan vsaj en list in en cvet. Za izrejo potrebuje tudi okolo 30 dni, torej 30 cvetov in listov. 7500 gosenic požre $7500 \times 30 = 225.000$ cvetov in listov. Koliko češenj, jabolk, hrušk in drugega sadja uniči torej ta mrčes! Zato pa nikdar ne razdirajte gnezd in nikdar ne lovite ptičev, ko veste, koliko je vredno eno samo gnezdo.

Kako shranjš po zimi krompir, da se ti ne pokvari? Posujem pepela na vsak sklad krompirja.

Domači zdravnik.

Če se vrežeš ali vdariš, moraš rano najprej čisto izprati. Pazi, da ne pride na rano nobena nesnaga. Zato moraš izprano rano takoj obvezati s čisto, belo ruto. Večkrat se je že dogodilo, da se je vsled nesnage ali vsled barvane obveze kri v rani zastрупila, in ranjenec je moral umreti vsled zastrupljene krvi. Bodi torej previden in ne obvezuj rane, če ni popolnoma čista, in ne rabi nikdar umazanega ali barvanega robca (rute) za obvezo. V lekarni dobiš za malo novčičev take zdravstvene trakove v več metrov dolgih klobčkih. Kupi si jih.

Tudi pajčevina in razna nesnažna mazila (pomade) ti lahko zastрупijo kri, zato pa varuj se jih.

Zoper mrzlico priporočajo nekateri lavorjevo ali lorberjevo listje, ki se mora prav dobro posušiti ter zdrobiti v prah. Tega prahu se vzame v kozarec vode toliko, kolikor ga stoji na noževi ostrini ali špici.

Ako zleze komu kak mrčes ali žuželka v uho, naj vzame majhen čopič in naj ga previdno potisne v uho: žuželka se prime čopiča in lahko jo izvlečes iz ušesa. Ako se pa mrčes zarije pregloboko v uho, kani v uho mandelnovega ali navadnega olja, to ti gotovo odpravi žuželko iz ušesa.

hočejo potegniti za pravice nenemških dijakov na dunajski univerzi. Dali bo obstrukcija dovolila volitev v delegacije. o tem se ne poroča nič. — Italijanski minister za zunanje zadeve Tittoni je obiskal v Opatiji našega ministra Goluchovskega. Da je bil ta sestanek velike politične važnosti, nam priča veliko zanimanje listov vseh držav. Kaj da sta ministra sklenila, o tem ni uradno nič razglašenega; najbrže pa sta se razgovarjala o pogodbi med Italijo in Avstrijo ter o balkanskih razmerah. Znano je namreč, da letos poteče pogodba med Avstrijo in Italijo. Pri novih pogaja-

Nedolžnost.

Kaj pravi politika ?

Avstrija. Vsled cesarjevega odloka so se zopet zbrali avstrijski poslanci na Dunaju. Pred zasedanjem so imeli česki in jugoslovanski poslanci skupno posvetovanje, na katerem so sklenili, da hočejo skupno nastopati proti vladi, posebno pa se

njih pa dela največje težave *vinska klauzola*. Italijanska vlada je odposlala na Dunaj in v Budimpešto svojega zastopnika, senatorja Miraglija, ki naj bi izposloval olajšave za uvažanje italijanskih vin v našo državo, a zdi se, da ni nič opravil. Zato je najbrž poskusil še Tittoni svojo srečo. Dali se je mehki grof Goluchovski dal pogovoriti,

je kakor rečeno tajnost — Na Gorenjskem so bile dopolnilne volitve v deželni zbor. Zmagal je kandidat kat.-narodne stranke Fr. Demšar, župan v Selcih. — Na Koroškem je pa zmagal v deželnozborski dopolnilni volitvi nemški nacijonalec Fischer. — Ogrsko Ogrski državni zbor zboruje že preko tedna mirno. Zaključili so razpravo o ureditvi plač županijskih uradnikov. Drugi kraji Italija V Rimu se pripravljajo na slovesen vsprejem predsednika Francoske republike Lubeta V Marsilji so zasledili zaroto anarhistov, ki je nameravala Lubeta ob tej priliki umoriti. — Socijalisti v Italiji so imeli svoj veliki kongres v Bolonji. Kakor med nemškimi, tako so tudi med italijanskimi socijalisti dve stranki; zato so bile seje kongresa burne Zmagala je revolucionarna stranka, kateri načeluje poslanec Ferri Nasprotna reformistična stranka pod vodstvom Turatija pa je tudi precej močna — Nemčija. Poročila iz bojišča med Herreri in Nemci si sicer nasprotujejo, vendar je gotovo, da so Herreri pomorili že mnogo tamkajšnjih Nemcev. — Nemški cesar Viljelm je bil na svojem potovanju v Sredozemskem morju namen en obiskati otok Krf (Corfu) ali v zadnjem trenutku je odpovedal svoj obisk. Francosko. Ministerski predsednik framason Combes je na veliki petek ukazal odstraniti vse križe iz sodnih dvoran. Poroča se pa iz te nesrečne države, da so se temu uprli mnogi sodniki. Važen dogodek v svetovni politiki je pa tedni sklenjena pogodba med Francijo in Anglijo. S to pogodbo so urejene razmere v raznih kolonijah teh dveh držav, ki so bile mnogokrat vzrok ljutih medsebojnih prepиров Ne moremo naštevati vseh točk te važne pogodbe, omeniti pa moramo, da je s to pogodbo dovoljen prost prehod skozi sueški prekop, kar je v tem vojskinem času posebno Rusiji v prid. — Špansko. Mladi španski kralj Alfonz XIII. potuje sedaj po svojem kraljestvu. Ko je v Barceloni ravno zapuščal razstavo, je vrgel nekdo bombo, ki pa ni zadela kralja. Pozneje pa je zabodel z nožem drugi zločinec ministerskega predsednika Maura, ki pa je že ozdravil. — V Parizu je umrla nekdanja španska kraljica Izabela — Te dni je bila podpisana med Bolgarijo in Turčijo pogodba, v kateri se Bolgarija zavezuje, da ne bo podpirala macedonskih vstašev, Turčija pa, da bo pomilostila begune, popravila škodo in da bo sploh lažje ravnala s svojimi krščanskimi podložniki. Nekateri upajo, da bo vsled te pogodbe konec macedonske ustaje. Bomo videli, če bo res!

Vojna. Strašna nesreča je zadela Ruse. Dne 13. t. m. so zapustile namreč nekatere torpedovke Port-Artur. Na morju pa so se srečale z sovražnimi ladjami in začel se je boj, v katerem se je po-

topila raska torpedovka «Strašni». V tej sili ji je šla na pomoč ladija «Bajan». Ker pa se je pomnožilo sovražno brodogeje, tako da je bil «Bajan» v nevarnosti je prišel na pomoč «Petropavlovsk», na katerem sta bila tudi admiral Makarov in veliki vojvoda Ciril. Naenkrat pa se je prikazalo čez 30 japonskih ladij, Makarov se je hotel umakniti s vojo ladijo pred Port Artur. Tu pa je ladija zadela na mino, nastala je strašna eksplozija in v par minutah je izginila krasna ladija «Petropavlovsk» pod vodo. Ciril se je rešil in še kakih 60 častnikov in vojakov, Makarov, podadmiral Molas, ves štab in krog 600 vojakov pa je našlo smrt v hladnem grobu. Ta vest ni pretresla le ruskega naroda, ampak vsako slovansko čuteče srce Le sovražniki Slovanstva in krščanstva tudi ob tej priliki niso mogli skriti svojega veselja nad to rusko nesrečo. Mi pa želimo: «Bog daj preboleti ruskemu narodu tudi ta udarec ter zasine naj mu dan zmage nad njegovimi sovražniki.»

Drobtine.

Šmarnična pobožnost v Trstu.

1. Pri novem sv. Antonu vsaki dan ob 5. uri sv. maša s slov. petjem; po sv. maši slovenska pridiga ali berilo.

2. V podružni cerkvi sv. Vincencija ob 5½ sv. maša; po sv. maši slovenski nagovor.

3. Pri sv. Jakobu vsako nedeljo in praznik popoldne propoved o. M. B.

4. V cerkvi katoliških Armencev vsako nedeljo in praznik okolo 5. ure pop. šmarnična pobožnost za slovensko Marijino družbo.

V Rimu so imeli velike slavnosti zavolijo 14. stoletnice sv. Gregorja Vel. Sv. Oče papež izdali so posebno encikliko, v kateri preslavljajo imenitne lastnosti tega papeža, krasne nauke in izgled in občudovanja vredne vspehe njegovega trinajstlega vladanja sv. cerkve. Bil je telesno kaj šibkega zdravja, a nevrjetno krepkega nevpogljivega duha, ojačanega v veri na Kristusa in v njegove obljube. Dasi so bile v njegovem času razmere za sv. cerkev silno slabe in veri nasprotna, zaupal je, da ima cerkev od Boga določen namen zveličavati človeški rod in tudi v zemeljskem življenju mir in zadovoljnost vtrjevati med ljudmi in zato je vse zaupljivo delal s Kristusom in za Kristusa. Po njegovem izgledu tudi zdaj vladajoči papež hočejo utrjevati vse, kar je dobrega, kar pa je napačnega in nepopolnega, vse prenoviti v Kristusu, ki je pot resnica in življenje.

Koliko je Slovanov. Po Čehu Niderleju je bilo koncem leta 1900. Velikorusov 49 milijonov; Malorusov 32 mil.; Belorusov 14 mil.; Poljakov

19 $\frac{1}{2}$ mil.; Srbov in Hrvatov 8 mil.; Čehov 5 $\frac{1}{2}$ mil.; Bolgarov 5 mil.; Slovakov 2 $\frac{1}{2}$ mil.; Slovencev 1 $\frac{1}{2}$ mil.; Lužičanov 156 tisoč.

Krščanstvo na Japonskem. Leta 1902 je bilo na Japonskem 129.138 kristjanov. Med temi je 46.634 evangeljskega veroizpovedanja in 55.824 katoličanov. Drugi so grško ruski razkolniki. Ker ima dežela 55 milijonov prebivalcev, prihaja na 10.000 prebivalcev le 29 kristjanov.

V parlamentu (državni zbornici) je med 300 poslanci 14 kristjanov.

Krščanstvo napreduje bolj med omikanci. Kaj želimo mi? Da bi Rusi premagali Japonce! To jim privoščimo iz srca, ker so krščani, Slovani in naši ljudje. Želimo pa še, da bi čvrst narod ruski premagal tudi razkolniško temo in se zedinil s katoliško cerkvijo, ter širil na Vzhodu katoličanstvo.

NOVICE.

Bližajoče se občinske volitve v Trstu vzbujajo zmiraj večje zanimanje. Tržaški kamoristi so hudi, ker je c. kr. namestništvo ukazalo upisati med volilce vse državne služabnike. Značilno je, da dosedaj ni imel v Trstu razun župnikov, katehetov in doktorjev sv. pisma noben drugi duhovnik volilne pravice. Še le zadnje dni je bilo vpisanih 45 duhovnikov v volilne liste.

V tednu po veliki noči se je zgodilo v Trstu veliko zločinstvo. Neka Dell'Amico je hotela usmrtiti svojega otroka in sebe, da bi bila rešena ona in otrok trpinčenja, ki sta ga morala prestati od moža oziroma očeta. Toda zadela je moža, ki je bil takoj mrtev. Sedaj je zaprta. Otroka so spravili v ubožnico. Občinstvo nestrpno čaka sodne obravnave.

Samomorov je bilo zadnji čas mnogo v Trstu. Vzrok: nevera!

Iz Škedenja nam piše prijatelj, da so imeli tam dne 10. t. m. lepo slovesnost. Blagoslovili so namreč z dovoljenjem škofa kip lurške M. b. z Bernardko. Po blagoslovu je bila primerna pridiga in darovanje. Ljudstva je bilo toliko, da je morala ostati zunaj skoraj polovica. Prelepa zgodba lurške M. b. je pretresla in ganila vse poslušalce. Meseca septembra pa sledi druga slovesnost, namreč procesija z družbo M. b. Štiri belo oblečene Marijine hčere bodo nesle kip v sprevodi, katerega se bodo udeležile vse štiri družbe s svojimi krasnimi zastavami. Sledili jim bodo župljani. Cerkev in vsa vas bo ob tej priliki odičena s cveticami, zastavami in slavoloki. To dvojno izrednost obhajajo letos Škedenjci v spomin 50letnice, odkar je bila M. b. razglašena od papeža Pija IX. »brez madeža spočeta«.

Na Krasu se je zgodila blizu Skopega, kjer se gradi nova železnica strašna nesreča. Voz, ki je peljal materijal, je v svojem teku zadel v kramarski voz, na katerem so bile 4 osebe. Mrtva je ostala 80letna Marija Jamšek.

V Strilju v Dalmaciji so sorodniki zadavili strica župnika Mimico, da bi se polastili denarja.

V Ljubljani je umrl pred kratkim msgr. Staré. Med drug m je zapustil 40000 kron za vstanovo zavoda za slepce. S tem činom si je postavil sam najlepši spomenik....

Slavni jezuit o. Pavissich, znan posebno po svojih socijalnih govorih v cerkvi sv. Antona nov. l. 1898 — je imel pretekli teden v Pulju dve konferenci v nekem javnem lokalu.

Socijalni demokratje so zopet pokazali ob tej priliki, da hočejo prostost le za se in je ne privoščijo drugim. Z vpitjem in žvižganjem so hoteli preprečiti govore o Pavissich-a, ali krščansko misleči delavci se niso dali prestrašiti in so se vdeležili oba večera polnoštevilno konferenc učnega jezuita.

Šmarnice. Bliža se lepi Marijini mesec. Vsak želi čitati ali poslušati lepe šmarnice.

Kdor hoče imeti nove »Smarnice« letos si lahko izbere. Izdala sta jih namreč č. g. Jožef Volc in dr. Lavoslav Gregorec. Prve nam predstavljajo M. B. v krasnih podobah stare zaveze. Berilo je zanimivo in podučljivo.

Druge pa nam stavljajo pred oči Marijo pod častnim naslovom »Mati dobrega sveta«.

Kot dodatek naj omenjamo, da je izdal skladatelj P. Angelik Hribar v proslavo 50letnice proglašenja Brezmadežnega Spočetja M. D. nekaj napevov za Marijine družbe. Zbirka je bogata; obseza 105 pesmi — Naj sezajo po njih Marijine družbe.

Shod voditeljev Marijinih družb se je vršil kakor že naznanjeno — 20. t. m. v Ljubljani. Shoda se je vdeležilo več kot 100 duhovnikov. Prišlo je tudi nekaj duhovnikov iz Goriške in Tržaške škofije. Predsedoval je mil. gosp. knezoškof Ljubljanski. Shod je trajal zjutraj od 9—12 in popoldne od 2—4 ure. Zanimanje za vse stavljene točke je bilo veliko. Razpravljalo se je o dosedanjih lepih, tolažilnih uspehih Marijinih družb. Govorilo se je o raznih ovirah, ki nasprotujejo popolnemu razvitju Mar. družb, nadalje o načinu in dobi vsprejema v družbo; o vodstvu; o knjigah, o svetnjah, diplomih, itd. itd.

Veliko pozornost je vzbujala točka: Kaj storiti z onimi mladenči in dekleti, ki zapusté domači kraj in gredo v tujino iskati si službe.

Pri tej točki se je oglasil neki gospod iz Trsta in priporočal, naj se skrbi, da dekleta prihajajoča v mesto ne padejo v roke brezvestnih posredovalcev, ki jih z obljubo dobre službe spra-

vijo v hiše, kje zgube kmalu nedolžnost in pošle nje. Mil. g. škof je obljubil, skrbeti to, da se ustanove po raznih mestih nekake rešilne postaje ki bi sprejemale dekleta že pri dohodu v mesto in jim poskrbovale zavetišče in pošteno službo.

V tržaški Mar. družbi je mnogo žen, ki imajo precej časa zato. Naj že sedaj resno razmišljalo o stvari. Ko bo ta namera o rešilnih postajah dozorela, se zopet oglasimo in bomo o tej stvari podrobneje poročali in razpravljali.

Marijna družba tržaška bo imela prihodnji shod 1. Maja ob navadni uri popoldne in potem vsako nedeljo in praznik v mesecu maju.

Marijna družba Tržaška je imela II. Ned. po Vel. noči slovezen shod, ker je ta dan god Marije Milostljive, na katero ime je kanonično ustanovljena družba. Po govoru, v katerem je govornik reslavljal Marijo M. lostljivo, polno milosti za se in polno milosti za nas, in vabil poslušalke k ljubezni in zaupanju do Milostljive naše Matere, so hčere in sestre Marijne vse ponovile zvezo svojo z Marijo skupaj s trideseterimi na novo sprejetimi udinjami. Ganljivi obred, ki bo vsem udinjam globoko utisnjen ostal v spominu in jih bo napeljeval, da se bodo stanovitno prizadevale ne samo se imenovati, ampak resnično biti in živeti kot prave hčere in sestre Marijne, končal se je s sloveznim blagoslovom. Iz prijaznosti pomagali so slovenski duhovni novega in starega svetega Antona, ki se sploh veliko prizadevajo s češčanjem bl. D. Marije širiti in vtrjevati duha prave pobožnosti med Tržaškimi Slovenci.

Ljubimo svojo domovino! Najbolj severni prebivalci naše zemlje prebivajo na obalah severnega ledenega morja. To so Fini, Lapenci, Samojeđi in Eskimi. Oni so na najnižji stopinji prosvete, so pagani z zelo surovimi verskimi običaji in verujejo v čaranja. Ti narodi mnogo trpijo od neuljudnega severnega podnebja. V njih domovini ne raste nobena rastlina, ampak se morajo hraniti z ribami. Najbolj ljubijo lov na morskoga psa. Love tudi kite. Jedina domača žival je severni jelen. Ta jim daje mleko. Najraje jedo meso morskoga psa. Iz kož delajo obleko, stanovanje in vse, kar jim je potrebno. Ali kljub tej revščini ljubijo svojo domovino in na noben način bi je ne zamenjali z južnimi kraji. In mi Slovenci? Ali ljubimo tudi mi tako svojo lepo in bogato domovino, svojo sveto zemljo, last našo od tisočletja sem? — Slovensko ljudstvo, beri in pomisli — in ljubi!...

Naše slike.

Naše slike. Pij X. Vsakdo pozna že danes mili obraz svetega očeta. Mile, a odločne poteze tega obraza kažejo, da biva v tem telesu ljubez-

nivi oče, a tudi strog vladar. Dal mu ljubi Bog še mnogo let voditi čoln svetega Petra do zmage.

Nedolžnost. Kako lepa je sedaj narava, ko je posula po njej pestra pomlad svoje nežno cvetje. Vse diha življenje in veselje. A prihruli bodo mrzli jesenski vetrovi... A lepše kot pomlad je oko nedolžnega otroka. Čuvaj, čuvaj o dete, da te ne zavejo mrzli jesenski vetrovi..

Za kratek čas.

V gostilni. Prvi gost: Jaz spoznam hitro starost vsake gosi in kokoši.

Drugi gost: Na čem pa, gospod Toman?

Prvi gost: „Na zobeh.“

Drugi: Saj gosi in kokoši nimajo zob“

Prvi: „Jih imam pa jaz“

Vežen izgovor Zdravnik: To zdravilo vzamite *trikrat* na dan, vselej po jedi. Bolnik (ubozec): „Go pod doktor, tega pač ne morem“.

Zdravnik: „Zakaj ne?“ Bolnik: „Kdo daje meni *trikrat* na dan jesti?“

Močna ruta za nos. *Obtoženec* trdi, da je vdaril tovariša le z rutó, ki jo rabi za nos.

Sodnik: Zdaj umevam, kako ste mogli s svojo ruto za nos tako močno pritisniti, da se je Vašemu tovarišu kri pocedila, vi si najbrže s svojimi petimi prsti čistite nos.

Uganke.

Rešitev ugank. 1) V cerkev prihaja prvi glas ključa.

Prav so jo rešili Izane Jožef, Janko Trošt, Franc Debevc

2) Jama ali luknja.

Prav so jo rešili: Rudolf Gorjup, Franc Debevc, Marij Izane.

Nova uganika. (Fr. Debevc). Neki mož je sanjal, da se je peljal v čolnu s svojo ženo čez široko reko. S seboj pa je imel tudi svojega zvestega psa. Vsled preobite teže se je pa začel čoln potapljati, zato je začel premišljevati kaj bi vrgel iz čolna, ženo ali psa, da bi rešil sebe. Kaj je naredil, da se je oprostil teh skrbi?

Listnica uredništva.

K. G. v Št. Andr. Prečitaj še enkrat Vaše pismo. Gioža. Srčna hvala za trud. Pozdrav! — M. H., A. K. G. P. v G. Hvala za pojasnila in poslano. Oprostite, da nisem še odgovoril, ker sem tudi jaz — v postelji. — I. v. Opozarjam te na to, kar sem tem trem povedal. —

Č. g. I. B. v B. Hvala! Pride!

I. Č. v Kštb. No, bo kaj? Tistih 50 kronc je pa le škoda!

Vse gg. sotrudnike prosimo, da pišejo samo na jedno stran; s tem prihranijo nam in tiskarni mnogo truda.

Listnica upravnništva.

Kdor ne dobi lista, naj ga reklamira, kakor je bilo povedano v zadnji številki.